

Energetski zakon /EZ-1/**(pristojnosti in naloge občine z uvodnimi pojasnili)**

dr. Boštjan Brezovnik

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog občine po Energetskem zakonu /EZ-1/.....	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Energetskem zakonu /EZ-1/.....	1
1.2.1	Akti občinskega sveta po Energetskem zakonu /EZ-1/	2
1.3	Pristojnosti in naloge župana po Energetskem zakonu /EZ-1/	2
1.3	Akti župana po Energetskem zakonu /EZ-1/	3
1.4	Pristojnosti in naloge občinske uprave po Energetskem zakonu /EZ-1/.....	3
1.4.1	Akti občinske uprave po Energetskem zakonu /EZ-1/	3
2	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine.....	3
2.1	Temeljna načela.....	4
2.2	Energetska politika	4
2.2.1	Lokalni energetske koncept	4
2.3	Distribucija	5
2.3.1	Gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema	5
2.3.2	Odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema	6
2.4	Toplota in drugi energetske plini iz zaključenih distribucijskih sistemov	6
2.4.1	Distribucija toplote in dejavnost distribucije drugih energetske plinov	6
2.4	Regulacija cene oskrbe s toploto za daljinsko ogrevanje	6
2.4	Priključitev na distribucijski sistem.....	7
2.5	Energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije.....	7
2.5.1	Lokalne energetske organizacije	7
2.6	Javno pooblastilo za izdajanje smernic in soglasij pri poseganju v prostor	7
2.6	Razlastitev in ustanovitev služnosti v javno korist.....	7
2.6.1	Posebne določbe o razlastitvi in ustanovitvi služnosti v javno korist.....	7
2.6.2	Lastninska pravica ali služnost v javno korist po samem zakonu	7
	Ključne besede	8
	Uporabljene kratice	8
	Viri	8

1 Pregled pristojnosti in nalog občine po Energetskem zakonu /EZ-1/**1.1 Pravna podlaga**

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		
tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Energetski zakon /EZ-1/ Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20		1
tč.	podrejeni predpisi	določba	pojasnilo
1.1.1	Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju Uradni list RS, št. 52/16		
1.1.2	Pravilnik o metodologiji in obvezni vsebini lokalnega energetskega koncepta Uradni list RS, št. 56/16		

1.2 Pristojnosti in naloge občinskega sveta po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za energijo sprejme lokalni energetski koncept.	29. člen	8
2	Lahko sprejme skupen lokalni energetski koncept z več občinami.	29. člen	8
3	Z odlokom lahko predpiše prioritarno uporabo energentov za ogrevanje.	29. člen	8
4	Sprejme odlok o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema	216. člen	9
5	Sprejme odlok o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote / dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini.	285. člen	15
6	Za izvajanje nalog iz EZ-1 lahko za občino ali skupaj z drugimi občinami ustanovi oziroma pooblasti lokalno energetsko organizacijo.	325. člen	20
7	Z odlokom lahko podeli javno pooblastilo distributerju, ki opravlja lokalno gospodarsko javno službo na področju distribucije zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov, da: • daje v postopku priprave prostorskih aktov smernice in mnenja na načrtovane prostorske ureditve skladno s predpisi o urejanju prostora in Energetskim zakonom /EZ-1/, • če je zanje zaprosen, določa projektne pogoje pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in daje soglasja k projektnim rešitvam za načrtovane posege v območje varovalnih pasov omrežij, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov, in Energetskim zakonom /EZ-1/.	467. člen	21

1.2.1 Akti občinskega sveta po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	akti občinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Lokalni energetski koncept.	29. člen	8
2	Odlok o prioritetni uporabi energentov za ogrevanje v občini.	29. člen	8
3	Odlok o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti operaterja distribucijskega sistema.	29. člen	8
4	Odlok o ustanovitvi lokalne energetske organizacije.	216. člen	9
5	Odlok o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote v občini.	285. člen	15
6	Odlok o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini.	467. člen	21

1.3 Pristojnosti in naloge župana po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	pristojnosti in naloge župana	določba	pojasnilo
1	Če lastnik ali solastniki distribucijskega sistema v enem letu od dokončnosti odločbe agencije ne zagotovijo, da začne dejavnost operaterja distribucijskega sistema na njihovem distribucijskem sistemu izvajati operater distribucijskega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz Energetskega zakona /EZ-1/ (219. člen), lahko lokalna skupnost (župan) kot razlastitveni upravičenec začne postopek razlastitve ali omejitev lastninske pravice.	220. člen	12
2	Poda zahtevo za odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema.	232. člen	13
3	Agenciji za energijo lahko posreduje mnenje o zahtevi za izdajo soglasja k izhodiščni ceni za distribucijo toplote v občini.	302. člen	17
4	Odloča o pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na distribucijski sistem.	306. člen	18
5	Agenciji za energijo enkrat letno poroča o številu pritožb zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev na distribucijski sistem.	306. člen	18
6	Z upravičencem služnosti v javno korist sklene pogodbo, s katero	474. člen	23
2			

se ugotovi obseg služnosti na določeni nepremičnini.

1.3 Akti župana po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	Akti župana	določba	pojasnilo
1	Javni razpis za podelitev koncesije za opravljanje lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucijskega sistema (z razpisno dokumentacijo)	216. člen	9
2	Javni razpis za podelitev koncesije za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote (z razpisno dokumentacijo)	285. člen	15
3	Javni razpis za podelitev koncesije za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini	285. člen	15
4	Pogodba o koncesiji za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucijskega sistema	216. člen	9
5	Pogodba o koncesiji za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote	285. člen	15
6	Pogodba o koncesiji za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini	285. člen	15
7	Pogodba o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom)	285. člen	15
8	Pogodba o načinu opravljanja izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini (z javnim podjetjem, javnim gospodarskim zavodom)	285. člen	15
9	Zahtevk za odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema	232. člen	18
10	Mnenje o zahtevi za izdajo soglasja k izhodiščni ceni za distribucijo toplote v občini	302. člen	
11	Pogodba o obsegu služnosti na nepremičnini	474. člen	

1.4 Pristojnosti in naloge občinske uprave po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	pristojnosti in naloge občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Na spletni strani občine objavi lokalni energetski koncept.	29. člen	8
2	Izda ali zavrne soglasje za izvajanje dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov kot tržne dejavnosti.	286. člen	16

1.4.1 Akti občinske uprave po Energetskem zakonu /EZ-1/

tč.	akti občinske uprave	določba	pojasnilo
1	Odločba o izbiri koncesionarja za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucijskega sistema	216. člen	9
2	Odločba o izbiri koncesionarja za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije toplote	285. člen	15
3	Odločba o izbiri koncesionarja za opravljanje izbirne lokalne gospodarske javne službe dejavnosti distribucije energetskih plinov v občini	285. člen	15
4	Soglasje za izvajanje dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov kot tržne dejavnosti	286. člen	16

2 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam občine

- 1 **Energetski zakon /EZ-1/** določa načela energetske politike, pravila delovanja trga z energijo, načine in oblike izvajanja gospodarskih javnih služb na področju energetike, načela in ukrepe za doseganje zanesljive oskrbe z energijo, za povečanje energetske učinkovitosti in varčevanja z energijo ter za večjo rabo energije iz obnovljivih virov, določa pogoje za obratovanje energetskih naprav, ureja pristojnosti, organizacijo in delovanje Agencije za energijo ter pristojnosti drugih organov, ki opravljajo naloge po Energetskem zakonu /EZ-1/ (1. člen EZ-1).

2.1 Temeljna načela

- 2 V skladu z določilom 8. člena Energetskega zakona /EZ-1/ (načelo stroškovne učinkovitosti) si morajo organi lokalnih skupnosti pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov ter pri izvedbi ukrepov na podlagi Energetskega zakona /EZ-1/ prizadevati doseči čim nižje neposredne stroške ukrepov za pravne in fizične osebe in čim nižje zunanje stroške glede na dosežene rezultate, ob upoštevanju načela stroškov v celotni življenjski dobi.
- 3 Kot je določeno z 10. členom Energetskega zakona /EZ-1/ (načelo enakega obravnavanja) morajo biti postopki, ki so povezani z gradnjo zmogljivosti za oskrbo z energijo, oskrbo z energijo ali z rabo energije, ki jih vodi lokalna skupnost, vodeni na način, ki zagotavlja enakopravno obravnavanje vseh udeležencev v postopku.
- 4 Postopki, ki so povezani z gradnjo zmogljivosti za oskrbo z energijo, z oskrbo z energijo ali z rabo energije, ki jih vodi lokalna samouprava morajo biti vodeni na način, ki zagotavlja preglednost vodenja postopkov in sprejemanja odločitev (11. člen EZ-1 (načelo preglednosti)).
- 5 V skladu z 14. členom Energetskega zakona /EZ-1/ mora lokalna skupnost pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov in splošnih pravnih aktov ter pri izvajanju drugih zadev iz svoje pristojnosti upoštevati njihove vplive na doseganje ciljev s področja energijske učinkovitosti, obnovljivih virov energije in okoljske sprejemljivosti.
- 6 Lokalna skupnost mora v skladu s svojimi pristojnostmi spodbujati dejavnosti za povečanje energetske učinkovitosti in deleža obnovljivih virov ter drugih nizkoogljičnih virov energije. Pri določanju spodbud morajo biti okolju prijaznejše naprave, tehnologije, oprema, proizvodi in storitve ter dejavnosti deležne večjih ugodnosti od okolju manj prijaznih. Lokalne skupnosti spodbujajo ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o energetske učinkovitosti in obnovljivih virih energije (15. člen EZ-1 (načelo spodbujanja)).
- 7 Organi lokalnih skupnosti si morajo pri sprejemanju politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov ter pri izvedbi ukrepov na podlagi tega zakona, prizadevati doseči čim nižje negativne učinke na okolje, pri čemer se upoštevajo okoljska bremena v celotnem življenjskem ciklu. V primeru politik, strategij, programov, načrtov, splošnih in konkretnih pravnih aktov, ki imajo dolgoročne učinke na okolje, si je potrebno prizadevati za zmanjšanje okoljskega bremena na prihodnje generacije (19. člen EZ-1 (načelo okoljske trajnosti)).

2.2 Energetska politika

2.2.1 Lokalni energetski koncept

- 8 Lokalna skupnost sprejme lokalni energetski koncept (LEK) kot program ravnanja z energijo v lokalni skupnosti po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za energijo, in ga objavi na svojih spletnih straneh. Na podlagi LEK se načrtujejo prostorski in gospodarski razvoj lokalne skupnosti, razvoj lokalnih energetskih gospodarskih javnih služb, učinkovita raba energije in njeno varčevanje, uporaba obnovljivih virov energije ter izboljšanje kakovosti zraka na območju lokalne skupnosti. V LEK se opredelijo cilji in ukrepi za doseganje teh ciljev, ki morajo biti v skladu z EKS in akcijskimi načrti iz 26. Energetskega zakona /EZ-1/ in cilji za izboljšanje kakovosti zraka. LEK vključuje posebne cilje in ukrepe za prihranek energije in za povečanje energetske učinkovitosti stavb v lasti lokalnih skupnosti in stanovanjskih skladov ter lokalne načrte za energetske učinkovitost, ki upoštevajo dolgoročne strategije za spodbujanje naložb prenove stavb in možnost učinkovitega individualnega ogrevanja in hlajenja. Na tem mestu moramo opomniti, da lahko več lokalnih skupnosti sprejme skupen LEK, iz katerega morajo biti razvidni cilji in ukrepi posamezne lokalne skupnosti.

Lokalne skupnosti so dolžne uskladiti LEK z novo sprejetim Energetskim konceptom Slovenije (EKS) ali akcijskim načrtom v roku enega leta od sprejetja EKS ali akcijskega načrta.

LEK se sprejme na vsakih deset let oziroma tudi pogosteje, če se z EKS ali akcijskimi načrti spremenijo cilji in ukrepi ali če se spremenijo podlage za urejanje prostora in razvoja v lokalni skupnosti. Lokalna skupnost lahko na podlagi usmeritev iz LEK z upoštevanjem okoljskih kriterijev ter tehničnih karakteristik stavb, z odlokom predpiše prioritarno uporabo energentov za ogrevanje.

Organi lokalne skupnosti ter izvajalci energetske dejavnosti na območju, ki ga pokriva LEK, so dolžni svoje razvojne dokumente ter delovanje uskladiti s cilji in ukrepi, predvidenimi v LEK. LEK predstavlja obvezno strokovno podlago za pripravo prostorskih načrtov lokalnih skupnosti. Lokalna skupnost je dolžna svoje prostorske načrte usklajevati z LEK, ki velja na njihovem območju. V primeru neskladnosti med LEK in prostorskim načrtom, lokalna skupnost neskladnosti upošteva v postopku priprave oziroma sprememb in dopolnitev prostorskega načrta. Če lokalna skupnost v času sprejema LEK ne vodi postopka priprave oziroma sprememb in dopolnitev prostorskega načrta, začne ta postopek na podlagi ugotovljenih neskladnosti v LEK (29. člen EZ-1). Metodologijo priprave in obvezno vsebino lokalnega energetskega koncepta ter poročanja o izvajanju dejavnosti ki izhajajo iz lokalnega energetskega koncepta je določil minister, pristojen za infrastrukturo s Pravilnikom o metodologiji in obvezni vsebini lokalnega energetskega koncepta.

Na tem mestu moramo še opomniti, da morajo končni odjemalci energije, ki niso gospodinjiski odjemalci in so locirani na območju posamezne lokalne skupnosti, lokalni skupnosti na zahtevo posredovati podatke o porabi energije, ki so potrebni za pripravo in izvajanje lokalnega energetskega koncepta. Navedeni podatki so podatki o porabi energentov za proizvodnjo toplote, o proizvedeni toploti, o potrebni toploti in o odvečni toploti ter ocene za prihodnje pet letno obdobje (326. člen EZ-1).

2.3 Distribucija

2.3.1 Gospodarska javna služba dejavnost operaterja distribucijskega sistema

- 9 Dejavnost operaterja distribucijskega sistema je izbirna lokalna gospodarska javna služba, ki obsega:
 - izvajanje distribucije;
 - varno, zanesljivo in učinkovito obratovanje in vzdrževanje distribucijskega sistema v ekonomsko sprejemljivih pogojih, z obveznim upoštevanjem varovanja okolja in energetske učinkovitosti;
 - razvoj distribucijskega sistema ob upoštevanju predvidenih potreb uporabnikov sistema ter zahtev varnega in zanesljivega obratovanja sistema;
 - zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti distribucijskega sistema, da omogoča razumne zahteve za priključitev na sistem in dostop do njega;
 - zagotavljanje zanesljivosti dobave zemeljskega plina z ustrezno zmogljivostjo in zanesljivostjo omrežja;
 - zagotavljanje potrebnih podatkov uporabnikom sistema, da lahko učinkovito uveljavljajo dostop do sistema in njegovo uporabo. Izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema lahko zagotovi lokalna skupnost na delu svojega območja ali na celotnem svojem območju na način, določen z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe in zakonom, ki ureja javno-zasebno partnerstvo. Če lokalna skupnost podeli za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost distribucijskega sistema koncesijo, se za podelitev koncesije uporabljajo tudi določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe in zakona, ki ureja javno-zasebno partnerstvo. Ne glede na določbe zakona, ki ureja gospodarske javne službe v zvezi s postopkom podelitve koncesije, lahko lokalna skupnost, v primeru pozitivnega soglasja agencije iz šestega odstavka 216. člena Energetskega zakona /EZ-1/, neposredno podeli koncesijo izvajanja gospodarske javne službe distribucije zemeljskega plina operaterju distribucijskega sistema, na katerega se novi sistem navezuje. (216. člen EZ-1).
- 10 Dejavnost operaterja distribucijskega omrežja se financira iz omrežnine in iz drugih prihodkov za izvajanje gospodarske javne službe (217. člen EZ-1).
- 11 Lokalna skupnost lahko skladno s predpisi o gospodarskih javnih službah na delu ali celotnem območju lokalne skupnosti podeli izključno pravico opravljati izbirno lokalno gospodarsko javno službo dejavnost operaterja distribucijskega sistema za največ 35 let. Če lokalna skupnost podeli za izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja distribucijskega sistema na določenem območju izključno pravico, sme na tem območju priključevati končne odjemalce zemeljskega plina na sistem le operater distribucijskega sistema, ki je imetnik te izključne pravice, razen če je operater distribucijskega sistema zavrnil priključitev na sistem ali dostop do sistema zaradi premajhne zmogljivosti distribucijskega sistema. Izključna pravica se ne nanaša na območje zaprtega distribucijskega sistema (218. člen EZ-1).
- 12 Na tem mestu moramo opomniti, da dejavnost operaterja distribucijskega sistema lahko izvaja pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje določene z Energetskim zakonom /EZ-1/ (219. člen). Če kateri od pogojev za izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema iz prvega odstavka 219. člena Energetskega zakona /EZ-1/ ni izpolnjen, pa v razumnem času ni mogoče pričakovati izpolnitve pogoja ali če operater distribucijskega sistema preneha izvajati dejavnost operaterja distribucijskega sistema in v razumnem času ni pričakovati nadaljevanja izvajanja dejavnosti, agencija z odločbo:
 - določi operaterja distribucijskega sistema v Republiki Sloveniji ali drugi državi

članici Evropske unije, da začasno prevzame izvajanje dejavnosti operaterja distribucijskega sistema na distribucijskem sistemu, operaterja na katerega se nanaša razlog neizpolnjevanja pogojev ali prenehanje izvajanja dejavnosti systemskega operaterja; • določi pogoje, pod katerimi je lastnik dolžan ali so solastniki dolžni dati v uporabo distribucijski sistem operaterju distribucijskega sistema, ki bo prevzel izvajanje dejavnosti po prejšnji alineji, ter rok, v katerem so to dolžni storiti; • odloči o drugih vprašanih razmerja med lastnikom ali solastniki distribucijskega sistema in operaterjem iz prve alineje tega odstavka v zvezi z začasnim izvajanjem dejavnosti operaterja distribucijskega sistema. Če lastnik ali solastniki distribucijskega sistema v enem letu od dokončnosti navedene odločbe ne zagotovijo, da začne dejavnost operaterja distribucijskega sistema na njihovem distribucijskem sistemu izvajati operater distribucijskega sistema, ki izpolnjuje pogoje iz 219. člena Energetskega zakona /EZ-1/, lahko lokalna skupnost kot razlastitveni upravičenec začne postopek razlastitve ali omejitev lastninske pravice (220. člen EZ-1).

2.3.2 Odvzem statusa zaprtega distribucijskega sistema

13 Kot je določeno z Energetskim zakonom /EZ-1/ Agencija za energijo odvzame status zaprtega distribucijskega sistema na zahtevo operaterja zaprtega distribucijskega sistema, operaterja distribucijskega sistema v lokalni skupnosti, lokalne skupnosti ali po uradni dolžnosti, če niso več izpolnjeni pogoji iz 227. člena Energetskega zakona /EZ-1/ (232. člen EZ-1).

2.4 Toplota in drugi energetski plini iz zaključenih distribucijskih sistemov

2.4.1 Distribucija toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov

14 Dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov se lahko opravlja kot: • izbirna lokalna gospodarska javna služba ali • tržna distribucija. Če distributer oskrbuje ali namerava oskrbovati več kot sto gospodinjstev odjemalcev se distribucija toplote opravlja kot gospodarska javna služba. Dejavnost distribucije toplote in dejavnost distribucije drugih energetskih plinov se opravlja kot gospodarska javna služba, kadar je trajna in nemotena oskrba s toploto in drugimi energetskimi plini v javnem interesu zaradi zagotavljanja javnih potreb. Z odlokom o načinu opravljanja gospodarske javne službe (iz 285. člena EZ-1) se določi tudi natančen prostorski obseg distribucijskega območja za opravljanje gospodarske javne službe (284. člen EZ-1).

15 Lokalna skupnost določi pogoje in način opravljanja gospodarske javne službe v skladu s predpisi, ki urejajo gospodarske javne službe in javno-zasebno partnerstvo. Za zagotavljanje javnih potreb (iz tretjega odstavka 284. člena EZ-1) s potrebnim obsegom investicij v nov ali obstoječ distribucijski sistem, lahko lokalna skupnost z odlokom podeli distributerju izključno pravico opravljanja gospodarske javne službe distribucije toplote ali drugih energetskih plinov na območju lokalne skupnosti ali njenem delu. O sprejetju odloka o določitvi gospodarske javne službe lokalna skupnost obvesti Agencijo za energijo (285. člen EZ-1).

16 Za izvajanje dejavnosti distribucije toplote in distribucije drugih energetskih plinov kot tržne distribucije mora distributer predhodno pridobiti soglasje lokalne skupnosti, na območju katere se bo izvajala tržna distribucija. K vlogi za izvajanje tržne distribucije distributer priloži idejno zasnovo investicije, prostorsko opredelitev območja distribucije ter opredeli predvideno število in vrsto uporabnikov ter njihovo skupno porabo. Lokalna skupnost odloči o izdaji soglasja za izvajanje tržne distribucije v treh mesecih od prejema navedene vloge. Na tem mestu moramo opomniti, da lokalna skupnost zavrne soglasje za izvajanje tržne distribucije, če: a) se lokalna skupnost na predlaganem območju odloči izvajati gospodarsko javno službo iz 284. člena ali 216. člena tega Energetskega zakona /EZ-1/ ali b) je predlagana energetska oskrba v nasprotju s smernicami iz sprejetega LEK. V primeru zavrnitve soglasja iz navedene a) točke, mora lokalna skupnost v roku treh mesecev po zavrnitvi soglasja začeti postopek za pripravo koncesijskega akta za uvedbo gospodarske javne službe. Lokalna skupnost mora v navedenem soglasju določiti natančno prostorsko opredelitev distribucijskega sistema. Če investitor ne prične z gradnjo distribucijskega sistema v dveh letih po izdaji soglasja, lahko lokalna skupnost soglasje preklic (286. člen EZ-1).

2.4 Regulacija cene oskrbe s toploto za daljinsko ogrevanje

17 Distributer toplote oziroma regulirani proizvajalec toplote mora pred pričetkom opravljanja dejavnosti distribucije toplote Agenciji za energijo vložiti zahtevo za izdajo soglasja k izhodiščni ceni in obrazložitev predloga. Distributer mora pridobiti soglasje agencije tudi za vsako spremembo izhodiščne cene. Distributer toplote kopijo zahteve posreduje lokalni skupnosti, na območju katere

opravlja dejavnost distribucije toplote. Lokalna skupnost pa lahko agenciji v 15 dneh od prejema kopije zahteve posreduje mnenje o zahtevi (302. člen EZ-1).

2.4 Priključitev na distribucijski sistem

18 Za priključitev na distribucijski sistem ali spremembo parametrov priključitve mora odjemalec sistema, v čigar korist bo izdano soglasje za priključitev od distributerja pridobiti soglasje za priključitev. Pogoji za priključitev so določeni v splošnih pogodbenih pogojih oziroma v sistemskih obratovalnih navodilih. Distributer, ki izvaja gospodarsko javno službo, odloča o soglasju za priključitev po javnem pooblastilu v upravnem postopku. O pritožbi zoper odločbo o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev odloča župan. O številu pritožb zoper odločbe o izdaji ali zavrnitvi soglasja za priključitev, mora lokalna skupnost enkrat letno obvestiti agencijo (306. člen EZ-1).

19 Na lastniški distribucijski sistem pa se lahko priključi odjemalec, ki po predpisih, ki urejajo pravice na delih stavb, ni solastnik ali skupni lastnik tega sistema, če pridobi soglasje lokalne skupnosti. Lokalna skupnost pa izda soglasje skladno z 286. členom Energetskega zakona /EZ-1/, če na območju priključitve ni zagotovljena izbirna gospodarska javna služba dejavnost distribucije iz 216. ali 285. člena Energetskega zakona /EZ-1/ ali če je izvajalec javne službe odjemalcu zavrnil priključitev na sistem (310. člen EZ-1).

2.5 Energetska učinkovitost in obnovljivi viri energije

2.5.1 Lokalne energetske organizacije

20 Ena ali več lokalnih skupnosti lahko za izvajanje nalog iz Energetskega zakona /EZ-1/, ki so v pristojnosti lokalnih skupnosti, ustanovi oziroma pooblasti lokalno energetske organizacijo. Naloge, ki jih lokalne energetske organizacije izvajajo v javnem interesu, so: • priprava in izvajanje lokalnih energetskih konceptov, • naloge povezane z vzpostavitvijo in izvajanjem sistema upravljanja z energijo, • izvajanje in vodenje mednarodnih projektov s področja učinkovite rabe in obnovljivih virov energije (325. člen EZ-1).

2.6 Javno pooblastilo za izdajanje smernic in soglasij pri poseganju v prostor

21 Lokalna skupnost lahko z odlokom podeli javno pooblastilo distributerju, ki opravlja lokalno gospodarsko javno službo na področju distribucije zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov, da: • daje v postopku priprave prostorskih aktov smernice in mnenja na načrtovane prostorske ureditve skladno s predpisi o urejanju prostora in Energetskim zakonom /EZ-1/, • če je zanje zaprosen, določa projektne pogoje pred začetkom izdelave projektov za pridobitev gradbenega dovoljenja in daje soglasja k projektnim rešitvam za načrtovane posege v območje varovalnih pasov omrežij, skladno z zakonom, ki ureja graditev objektov, in Energetskim zakonom /EZ-1/. Ne glede na navedeno v postopkih priprave državnih prostorskih načrtov zastopa interese distributerja, ki opravlja lokalno gospodarsko javno službo na področju distribucije zemeljskega plina, toplote in drugih energetskih plinov, lokalna skupnost, ki je lokalni nosilec urejanja prostora na območju, ki je zajeto v državnem prostorskem načrtu (467. člen EZ-1).

2.6 Razlastitev in ustanovitev služnosti v javno korist

2.6.1 Posebne določbe o razlastitvi in ustanovitvi služnosti v javno korist

22 Če investitor v 30 dneh po vročitvi ponudbe za sklenitev pogodbe o pridobitvi lastninske pravice na nepremičninah iz 472. člena Energetskega zakona /EZ-1/ te pogodbe ne uspe skleniti, vložiti država oziroma lokalna skupnost oziroma operater, ki je izvajalec obvezne gospodarske javne službe po tem zakonu, kot razlastitveni upravičenec na predlog investitorja nemudoma predlog za razlastitev. Ponudba za sklenitev pogodbe mora vsebovati cenitev sodno zapriseženega cenilca (473. člen EZ-1).

2.6.2 Lastninska pravica ali služnost v javno korist po samem zakonu

23 Z dnem uveljavitve občinskega podrobnega prostorskega načrta, državnega prostorskega načrta v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora, je na nepremičninah, katerih lastnik je Republika Slovenija ali lokalna skupnost in na katerih je za namen iz prvega odstavka 472. člena Energetskega zakona /EZ-1/ predvidena omejitev lastninske pravice s služnostjo v javno korist, vzpostavljena brezplačna služnost v javno korist za namen iz prostorskega akta, razen za služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva, pristojnega za vode, katere plačilo se določi skladno

z zakonom, ki ureja vode in na njegovi podlagi izdanimi predpisi. Če pridobi lastninsko pravico na navedeni nepremičnini prejšnjega odstavka Republika Slovenija ali lokalna skupnost po uveljavitvi navedenega načrta, je služnost vzpostavljena z dnem pridobitve lastninske pravice. Upravljavec nepremičnine v lasti lokalne skupnosti in upravičenec služnosti v javno korist sta dolžna skleniti pogodbo, s katero ugotovita obseg služnosti na določeni nepremičnini oziroma nepremičninah, na vodnih in priobalnih zemljiščih pa tudi plačilo za služnost, najkasneje do poteka 6 mesecev od pravnomočnosti gradbenega dovoljenja za objekt infrastrukture, za katerega je služnost v javno korist vzpostavljena. Če v tem roku pogodba ni sklenjena, lahko upravljavec nepremičnine ali upravičenec služnosti zahteva, da sodišče s sodbo nadomesti pogodbo (474. člen EZ-1).

Ključne besede

Lokalna samouprava, občina, pristojnosti, občinski svet, župan, občinska uprava, javna služba, energetika.

Uporabljene kratice

EZ - Energetski zakon /EZ-1/ (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Energetski zakon /EZ-1/ (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20).

Podzakonski akti

Uredba o upravljanju z energijo v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 52/16).

Pravilnik o metodologiji in obvezni vsebini lokalnega energetskega koncepta (Uradni list RS, št. 56/16).